

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/143/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201490
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323201490.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti : A. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, právne zastúpeného JUDr. Jankou Vasiľovou, advokátkou, Kudlovská 1, Humenné, o návrhu matky : D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, právne zastúpenej JUDr. Martinou Gecákovou, advokátkou, Štefánikova 18, Humenné, na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Humenné, č. k. 8P/129/2020-68 zo dňa 2.2.2021 tak, že zvyšuje výživné na maloletého A. B. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a na maloletého A. B. zo sumy 130,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne, ktoré je otec povinný poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom 16.5.2023.

II. Dlžné výživné za obdobie od 16.5.2023 do 4.12.2023 vo výške 975,- eur otec matke zaplatí do 31.3.2024.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Matka podala dňa 16.05.2023 na súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca pre mal. A. zo sumy 100,- eur na sumu 270,- eur mesačne a pre mal. A. zo sumy 130,- eur na sumu na sumu 230,- eur mesačne od podania návrhu.

2. V návrhu uviedla, že výživné zo strany otca k maloletým deťom bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/129/2020 zo dňa 02.02.2021. Týmto rozsudkom súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. A. B. sumou po 100 € mesačne a na mal. A. B. sumou po 130 € mesačne, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. Otec prispieva na výživu maloletých len v rámci súdom určeného výživného, maloletým už nič nekupuje, neposiela ani na narodeniny, meniny či Vianoce, o výchovu maloletých sa vôbec nezaujíma, nie je s nimi už v žiadnom kontakte. Od poslednej úpravy výšky výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, spočívajúcej vo zvýšení nákladov na maloletých súvisiacej s nástupom na základnú školu, zmenou vývoja životných nákladov, ktoré sa tiež značne a preukázateľne zvýšili a predpokladanému zvýšeniu príjmu povinného rodiča. Úmerne s vekom maloletých sa zvyšujú náklady na ich výživu, ošatenie, hygienické potreby. Taktiež sa podstatne zvýšili z dôvodu ich rýchleho fyzického rastu náklady na ošatenie a obuv, pričom zvlášť poukazuje na skutočnosť, že noha rýchlo rastie a poukazujúc aj na striedanie ročných období, je potrebné a nevyhnutné zakúpiť nové topánky na zimu, jar, leto a jeseň, prezuvky do školy, škôlky dvakrát ročne. V čase rozhodovania súdu o výške vyživovacej povinnosti navštevoval maloletý A. materskú škôlku. Od posledného rozhodnutia súdu o výživnom uplynuli viac ako dva roky, maloletý A. nastúpil na

základnú školu. Bolo mu potrebné zakúpiť školskú tašku v sume cca 80 €, peračník, box na desiatu, fľašu na vodu, zošity, obaly na zošity, písacie potreby, pomôcky na výtvarnú výchovu, nevynechajúc úbor, obuv, vrecúško na telesnú výchovu. Príjem matky je priemerne 420,- eur mesačne v čistom. Rodinný prídavok na dieťa v roku 2023 predstavuje sumu 60,- eur na jedno dieťa. Mesačné náklady spojené s bývaním v rodinnom dome sú v sume 282,01 eur mesačne, konkrétne VSE elektrina/služby 2,29 €, poplatok za rozhlas a TV (RTVS) v sume 4,64 €, voda zálohy 16 €, záloha za elektrinu SPP vo výške 77 € a záloha za plyn SPP predstavuje 100 € (uvedené na platobnom doklade SIPO II. v celkovej sume 199,93 €), drevo na vykurovanie vychádza cca 520 € ročne (teda 43,33 € mesačne). Poistenie dom, domácnosť je 169,84 € ročne (14,15 €/mes.) K výdavkom na zabezpečenie bývania patrí aj mesačný poplatok za Skylink / TV v sume 11,60 € a za internet sa uhrádza 13 € mesačne. Matka si platí úrazové poistenie vo Wüstenrot poisťovňa, a. s. v mesačnej výške 25,76 € a deťom na sporenie dáva mesačne 15 €. Za paušál platí 23 €. Svoju vyživovaciu povinnosť si plní aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletých detí. A. od septembra 2022 navštevuje Základnú školu G. H. G., je žiakom 1.B triedy. Za obedy sa platí 40 € mesačne. Za družinu, teda školský klub detí 10 € mesačne. Ročne sa uhrádza príspevok 20 € do „ZRPŠ“ a 20 € triedny fond, čo je 3,33 € mesačne. Školské potreby vyjdú na 12 € mesačne (učebnica a pracovný zošit z anglického jazyka 12 €, matematika 8 €, priebežné dokupovanie písacích potrieb, zošitov), predplatné časopisu Vrabček je 11,50 € ročne. Ďalej sú to výdavky na školský výlet (koncoročný výlet – 25 €), školské podujatia (vstupy na výstavy 5 €, poplatok za klzisko bol 10 €), fotenie v škole cca 14 € ročne, zapožičanie, resp. kúpa masky a doplnkov na karneval 10 €, až po kvety pre triednu učiteľku a vychovávateľku na začiatku a konci školského roka (2 x 15 €), čo je 7,83 € mesačne. Sladkosť pre spolužiakov na narodeniny, meniny 4,46 € mesačne, čo pozostáva zo sumy 0,80 € x 22 detí, pre triednu učiteľku a vychovávateľku káva, dezert spolu za 15 €, t.j. 32,60 € ročne (2,71 € mesačne na narodeniny) a 0,50 € x 22 detí, pre triednu učiteľku a vychovávateľku káva, dezert spolu za 10 €, čo predstavuje (1,75 € mesačne na meniny). Výdavky v rámci školy sú spolu minimálne v sume 77,62 € mesačne. Výdavky na mimoškolské aktivity, kultúrne a spoločenské akcie – 15 € mesačne (pozostávajúce z položiek ako sú napr. vstupné na kúpalisko, koncerty, základný vstup (max. 2 hodiny) do detského zábavného parku Eiffelko je 5 €, cirkus 7 €, vstup na hokej 4€, knižnica, knihy, až po výlety, zábavné atrakcie a kolotoče. A. platí úrazové poistenie v KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group v mesačnej výške 19,06 €. K pravidelným mesačným nákladom na starostlivosť o maloletého A. patrí okrem obedov v škole ďalšia strava približne v sume 190 € mesačne, počítajúc raňajky 1 € x 30 dní - 30 €, desiatu 1,50 € x 30 dní - 45 €, obed 3 € x 8 dní (víkendy) – 24 €, olovrant 0,50 € x 30 dní – 15 €, večera 2 € x 30 dní - 60 €, zmrzlina, cukráreň 15 € mesačne, len bežné potraviny na raňajky, nejaké sladké pečivo, resp. rožok, chlieb, vianočka a nejaká nátierka, syr, šunka, zelenina, k tomu čaj, mlieko, na desiatu ovocie, jogurt, obložený rožok a bežné suroviny na varené jedlo. Ďalšie mesačné výdavky sú na oblečenie a obuv v sume cca 90 € mesačne, hygienické potreby a drogeriu v sume 20 €. Značnou položkou sú aj výdavky na lekársku starostlivosť a lieky v sume 20 € mesačne, keďže maloletý má slabú imunitu a dosť často býva chorý, vrátane ošetrenia u zubára. Kaderník 5€ mesačne. Maloletý A. chodí do Materskej školy na ulici B. H. G., kde sa platí príspevok za pobyt dieťaťa v A. I. A. G. vo výške 10 € mesačne. Strava v škôlke predstavuje 43,20 € mesačne. Ročne sa uhrádza príspevok 25 € do „ZRPŠ“ (2,08 € mesačne). Fotenie v škôlke 14 € ročne, zapožičanie, resp. kúpa masky a doplnkov na karneval 10 €, kvety pre triednu učiteľku a vychovávateľku na začiatku a konci školského roka (2 x 15 €), t.j. 4,50 € mesačne. Sladkosť pre spolužiakov na narodeniny, meniny 4,57 € mesačne, čo pozostáva zo sumy 0,80 € x 23 detí, pre dve učiteľky káva, dezert spolu za 15 €, t.j. 33,40 € ročne (2,78 € mesačne narodeniny) a 0,50 € x 23 detí, pre dve učiteľky káva, dezert spolu za 10 €, čo predstavuje (1,79 € mesačne na meniny). Minimálne výdavky v rámci škôlky sú 64,35 € mesačne. Kultúrne akcie, detské predstavenia, výlety, t. j. výdavky v rámci voľného času dieťaťa za účelom primerane sa starať aj o spoločenský, kultúrny, športový rozvoj maloletého - 15 € mesačne. A. platí úrazové poistenie v KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group v mesačnej výške 17,63 €. Poplatok za logopedický krúžok v Centre voľného času J. H. G. - Veselý jazýček je 25 € mesačne, (nakoľko má mal. A. trvalý pobyt mimo G. je vyšší poplatok). Medzi pravidelné mesačné náklady na starostlivosť o maloletého A. patrí okrem obedov v škôlke ďalšia strava približne v sume 156 € mesačne, počítajúc raňajky 1 € x 30 dní - 30 €, desiatu cez víkend 1,50 € x 8 dní - 12 €, obed 3 € x 8 dní – 24 €, olovrant 0,50 € x 30 dní – 15 €, večera 2 € x 30 dní - 60 €, zmrzlina, cukráreň 15 € mesačne. Oblečenie a obuv vychádza v hodnote 40 € mesačne (časť bločkov preukazujúcich zakúpenie oblečenia a obuvi dokladá.) Hoci prevažnú časť oblečenia má mal. A. po staršom bratovi, avšak aj napriek tomu, je mu potrebné zakúpiť aj nové, keďže A. sa narodil v marci a A. v auguste, veľkosťne tak nesedia zimné a letné veci, vetrovky, a hlavne obuv je potrebné kúpiť novú. Ďalšie mesačné výdavky sú na hygienické potreby a drogeriu v sume 20 €. Kaderník 5 € mesačne. Výdavky na lekársku

starostlivosť a lieky 20 €, keďže maloletý užíva urologické doplnky, ďalej sú to vitamíny, sprej do nosa, lieky na teplotu, doplatok za antibiotiká. Prihliadajúc na fakt, že niektoré lieky je potrebné spotrebovať aj do niekoľkých dní po otvorení. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré súvisia so zdravotným stavom oprávneného dieťaťa, ako sú napr. vyššie uvádzané liečebné náklady, prípadne ošetrovanie u zubára, až po detské oslavy, vrátane narodeninovej torty a podobne. Taktiež medzi nepravidelné náklady patria výdavky jednorazové ročné, konkrétne výdavky na zariadenie detskej izby, bol zakúpený nový písací stôl za 80 €, dve stoličky po 60 € (spolu za 120 €), zakúpenie bicyklov, (každé dva roky je potrebný väčší bicykel), korčúl kolieskových a ľadových. Do budúca bude potrebné zakúpiť aj počítač, tlačiareň, mobilné telefóny. Náklady na starostlivosť o deti preukázateľne vzrástli, a to nielen vzhľadom na ich vek ale i záujmovú činnosť, ktorú je potrebné u dieťaťa podporovať a rozvíjať. Až po miestny poplatok za komunálny odpad v sume 15 € ročne na jednu osobu. Cestovné výdavky a tankovanie pohonných hmôt 200 € mesačne, keďže matka vozí deti do školy a škôlky v G.. Platí povinné zmluvné poistenie, ktoré ročne vychádza na 206,96 €. Otec maloletých detí pracuje v Holandsku. Minimálna mesačná mzda v Holandsku v roku 2023 je na úrovni 1.934,40 € pre každého človeka nad 21 rokov. Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že živnostenské oprávnenie v predmete podnikania dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov mu vzniklo dňa 21.07.2020. Teda ako živnostník s predpokladaným zárobkom minimálne 20 € na hodinu, ak by pracoval hoci len dva týždne a odpracoval 10 hodín denne, vychádza, že fakturuje 2.800 €, odpočítajúc odvody do zdravotnej poisťovne 84,77 € a minimálne poistné na sociálne poistenie pre povinne poistenú SZČO, ktoré od 1. januára 2023 je 200,72 €, v čistom vychádza minimálne 2.514,51 € mesačne. V čase rozhodovania súdu o výške vyživovacej povinnosti otec uvádzal príjem z podnikania vo výške 700 €, z ktorého platil povinné odvody na zdravotné poistenie vo výške 70,90 €. Do úvahy u oboch detí je potrebné vziať skutočnosť, že matka svoju vyživovaciu povinnosť k deťom čiastočne vyvažuje i svojou osobnou starostlivosťou o maloletých a tiež skutočnosť, že otec sa s deťmi vôbec nestretáva, nepodieľa sa na ich voľnočasových aktivitách, a preto považuje uvedené sumy titulom výživného za primerané. Na strane maloletých detí došlo k objektívnemu nárastu životných nákladov, súvisiacich s ich vzdelaním, teda nástupom na základnú školu, rastom, ako aj voľno-časovou aktivitou, čo odôvodňuje zvýšenie výživného v zmysle ust. § 78 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z o rodine. Vyššie uvedené skutočné odôvodnené potreby na strane oprávneného dieťaťa, nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, stravovanie, ale sú dané širšie, a to jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu. Zvýšenie výživného je predovšetkým v záujme maloletých detí, ktoré matka potrebuje na pokrytie opodstatnených potrieb maloletých detí. Výživné v doterajšej výške 100 € a 130 € ani zďaleka nepostačuje na pokrytie výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o maloletých. Preukázateľne došlo k zmene pomerov, a to tak subjektívnej, odôvodnenej uvedenými okolnosťami na strane maloletých, ako aj objektívnej, spočívajúcej vo výraznom zvýšení životných nákladov.

3. Otec sa k návrhu písomne vyjadril v podaní zo dňa 19.06.2023, v ktorom uviedol, že s návrhom matky súhlasí len čiastočne. Navrhuje zvýšiť výživné z jeho strany pre mal. A. na sumu 130,- eur mesačne a pre mal. A. na sumu 150,- eur mesačne. Od rozvodu manželstva sa s deťmi nestretáva údajne z dôvodu, že o neho deti neprejavujú záujem. Zdôrazňuje, že pred rozvodom manželstva bol jeho vzťah s deťmi veľmi dobrý, preto nie je možné, aby s 2 ročným časovým odstupom došlo k úplnému citovému odcudzeniu. O maloletých deťoch nemá žiadne správy. Je pravda, že po počiatkových pokusoch o stretávanie sa s nimi rezignoval. To, že sa s maloletými deťmi nestretáva, nie je iba jeho zavinením. Maloletý A. je v súčasnosti žiakom 1. triedy na ZŠ G. H. G. a matka vyčíslila náklady na maloletého vo výške 396,62 eur mesačne. Maloletý A. navštevuje MŠ B. H. G. a matka vyčíslila jeho náklady na sumu 359,98 eur mesačne. Matka vyčíslila náklady na vedenie domácnosti na sumu 370,- eur, k čomu uviedla aj náklady na poistenie motorového vozidla na sumu 206,96 eur ročne, daň za komunálne odpady 15,- eur ročne. V návrhu nie sú uvedené také mimoriadne výdavky, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného vo výške 500,- eur mesačne na obe deti. O nadhodnotení výdavkov svedčí výška výdavku na oblečenie pre maloletého A. vo výške 90,- eur mesačne, čo predstavuje 1080,- eur ročne, na maloletého A. po 40,- eur mesačne, či strihanie vlasov každý mesiac, za vysokú sumu považuje aj náklady matky vo výške 200,- eur mesačne na pohonné hmoty. Jemu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. F. B., nar. XX.XX.XXXX. V súčasnosti vykonáva podnikateľskú činnosť v Holandsku a presúva sa autom do rôznych regiónov, v dôsledku čoho má náklady na pohonné hmoty vo výške 400 – 500,- eur mesačne. Ak cestuje autom na Slovensko, mesačné náklady na pohonné hmoty sú až 800,- eur. V Holandsku má zabezpečené bývanie formou nájmu bytu, za ktorý platí nájomné vo výške 877,50 eur mesačne a za energie v januári a februári platil sumu 415,- eur mesačne, ktoré sa aktuálne znížilo na sumu 100,- eur mesačne. Aj v súvislosti so zabezpečením bývania v Holandsku uzavrel s VÚB, a.s. zmluvu

o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu banka poskytla úver vo výške 30 000,- eur. Úver spláca v splátkach po 417,14 eur mesačne. Má náklady aj na bývanie v C. vo výške 50,- eur mesačne. Ďalej uhradza leasingové splátky za motorové vozidlo vo výške 492,80 eur mesačne. Ako SZČO platí poisťné do Sociálnej poisťovne vo výške 213,93 eur, zdravotné poisťenie vo výške 90,35 eur a telefón 32,50 eur. Jeho hrubý príjem predstavuje 2400,- eur mesačne, z tohto príjmu hradí aj výživné pre mal. A. a mal. A. 230,- eur, stravu 300 – 350,- eur, úrazové poisťenie 27,61 eur a hygienu 30,- eur.

4. Na pojednávaní dňa 04.12.2023 právna zástupkyňa matky navrhla, aby otec prispieval na výživu staršieho syna sumou vo výške aspoň 220,- eur a na mladšieho syna sumou vo výške 180,- eur.

5. Právna zástupkyňa otca na tom istom pojednávaní navrhla, aby súd určil výživné zo strany otca pre mal. A. vo výške 150,- eur mesačne a pre mal. Michala vo výške 160,- eur mesačne. Obe právne zástupkyne si uplatnili náhradu trov konania.

6. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, nakoľko otec pracuje v zahraničí, preto by mal pomôcť so zabezpečením potrieb detí vyššou sumou, ktorej výšku ponecháva na zvážení súdu.

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 4 a 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery. Výživné je možné zmeniť v prípade zmeny pomerov, ktoré môžu nastať tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletých detí. Na strane dieťaťa dochádza k zmene pomerov pomerne často. Základná zmena sa týka veku dieťaťa. Je prirodzené, že s pribúdajúcim vekom dieťaťa rastú aj náklady na jeho výchovu a výživu.

Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ust. § 230 CSP i ust. § 78 ods. 1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka *res iudicata* - veci rozhodnutej).CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „*rebus sic stantibus*“).

Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov.

Pri posudzovaní je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Samotná úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprimerané, nestačí. Relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov.

7. V danej veci bolo zistené, že výživné zo strany otca k maloletým deťom bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/129/2020 zo dňa 02.02.2021, týmto rozsudkom súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého A. sumou po 100,- eur mesačne a na výživu maloletého A. sumou po 130,- eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021.

8. V čase poslednej úpravy výživného matka bola na rodičovskej dovolenke s maloletým A. a poberala rodičovský príspevok vo výške 220,- eur mesačne. Maloletý A. navštevoval materskú školu. Otec pracoval v spoločnosti B. K., K. s príjmom vo výške 650 – 680,- eur mesačne, po skončení tohto pracovného pomeru sa na krátky čas zaevidoval na úrade práce a následne začal vykonávať podnikateľskú činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba a v priebehu konania uvádzal príjem z tejto činnosti vo výške 700,-- eur mesačne.

9. Od poslednej úpravy výživného pre maloleté deti zo strany otca došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, maloletý A. začal absolvovať povinnú školskú dochádzku, je žiakom 2. ročníka na Základnej škole G. H. G. a maloletý A. navštevuje materskú školu v G.. V súvislosti s pribúdajúcim vekom sa výdavky matky na ich výchovu a výživu zvyšujú, matka im zabezpečuje stravu, oblečenie, obuv, zdravotnú starostlivosť, platí poplatky v škole. Maloleté deti majú náklady aj na mimoškolské aktivity, maloletý A. navštevuje logopedický krúžok. Je zákonnou a aj morálnou povinnosťou otca podieľať sa na úhrade týchto nákladov. Otec v predchádzajúcom súdnom konaní pri určovaní výživného deklaroval príjem vo výške cca 700,- eur mesačne, pracoval ako živnostník na Slovensku, ale v súčasnosti pracuje ako živnostník v Holandsku, čím sa jeho príjem podstatne zvýšil. Súdu doložil daňové priznanie za rok 2022, z ktorého vyplýva, že za rok 2022 dosiahol príjmy vo výške 28 926,25 eur a uplatnil si výdavky vo výške 22 621,97 eur. Súdu deklaroval, že jeho hrubý príjem je vo výške 2400,- eur mesačne, ako SZČO platí poisťovné do Sociálnej poisťovne vo výške 213,93 eur mesačne, zdravotné poisťovné vo výške 90,35 eur mesačne, čistý príjem je vo výške cca 2000,- eur mesačne. Uviedol, že v Holandsku má

prenajatý byt, súdu doložil potvrdenie o výške nájomného 1716,- eur mesačne, avšak bolo adresované inej osobe ako otcovi, takže je zrejmé, že otec má minimálne 1 spolubývajúceho na znášanie nákladov na bývanie. Taktiež súd nezohľadnil jeho výdavky na splátky úverov, pretože výživné pre maloleté deti má mať prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami otca. Súd prihliadol aj na materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2022 pod názvom: „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudu v otázkach výživného pro nezaopatřené děti“, kde pre dieťa vo veku 6-10 rokov pri 3 vyživovacích povinnostiach otca by výživné malo predstavovať cca 12 % z čistého príjmu povinného rodiča a dieťa vo veku 0 – 5 rokov by malo predstavovať cca 10 % z čistého príjmu povinného rodiča. Na základe týchto skutočností súd určil výživné pre maloletého A. zo strany otca vo výške 200,- eur mesačne, čo predstavuje cca 10 % z čistého príjmu otca (zo sumy 2000,- eur) a pre maloletého A. vo výške 180,- eur mesačne, čo predstavuje cca 9 % z čistého príjmu otca (zo sumy 2000,- eur). Súd považuje takto stanovené výživné za primerané odôvodneným potrebám maloletých detí, zohľadnil aj to, že vyživovaciú povinnosť má aj matka, ktorá skončením rodičovskej dovolenky začala pracovať a dosahovať príjem, čím sa zlepšila jej finančná situácia s tým, že matka si časť svojej vyživovacej povinnosti plní aj osobnou starostlivosťou o maloleté deti.

10. Súd zvýšil výživné pre maloletého A. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a pre maloletého A. zo sumy 130,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne. Za obdobie od 16.05.2023 do 04.12.2023 vznikol otcovi dlh na výživnom vo výške 975,- eur. (Máj 2023 dlh vo výške 75,- eur , jún – november 2023 dlh vo výške 150,- eur x 6 mesiacov).

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo

veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňaznej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.